

Purtse jõe puhastamine on Eesti suurim põlevkivitööstuse jääkreostuse likvideerimise projekt

21 miljonit eurot maksvad tööd Purtse jõe puhastamiseks põlevkivitööstuse jääkreostusest on käimas. Puhastame ja muudame keskkonnale ohutuks Eesti ühe reostunuma jõe aastaks 2022.

Projekt on erakordne mitte ainult Ida-Virumaa jaoks, vaid kogu Eesti jaoks. Kunagi varem ei ole Eestis nii suures mahus likvideeritud vooluveekogudes asuvat jääkreostust. Kogu projekti käigus eemaldame tuhandeid tonne reostunud pinnast ja saame tulevikus rakendada saadud kogemusi sarnastes projektides.

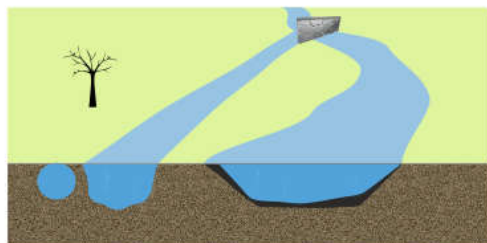
Käimasolevad tööd ja lähitulevik

Fenoolisoo ohutustamistööd algasid veebruari alguses. Fenoolisoo on Kohtla-Järve poolkoksimaest välja nõrgunud fenoolidega tugevalt reostunud ala. Keskkonnareostuse ohutustamiseks korrastatakse fenoolisoo 14 hektari ulatuses. Fenoolisoo reostunud osast kogutakse vesi kokku ja pumbatakse Kohtla-Järve reoveepuhastisse. Puhas vesi juhitakse kraavide süsteemiga fenoolisoo mööda Varbe peakraavi. Täna on rajatud on fenoolisoo kraavid ning vaja on teha veel raudteealune truup ja heakorratööd.

Vahtsepa kraavi lõigus on tehtud raadamistööd ja rajatakse ajutist möödavoolukraavi, kuhu juhitakse vesi Vahtsepa kraavi puhastamise ajaks. Lõigus, kus Kohtla jõe rajatakse uus jõesäng, toimuvad praegu raadamistööd ning peagi alustatakse uue jõesäangi kaevandamisega.

Purtse jõe ja selle lisajõgede puhastamine jääkreostusest

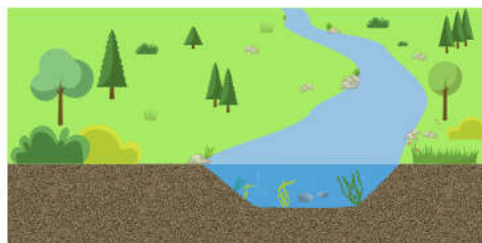
1 Puhastatav jõeosa eraldatakse ajutiste tammidega ja vesi juhitakse ajutist möödavoolukraavi või -torustikku kasutades mööda.

2 Reostunud pinnas kaevatakse välja ja puhastatakse pinnasepuhastustehases.

3 Väljakaevatud alade tagasitäiteks tuuakse puhas pinnas, millega antakse aladele looduslähedane ilme.

4 Ajutised tammid ja möödavoolukraav või torustik likvideeritakse. Vesi juhitakse tagasi puhastatud jõesängi.

Kõik tehtavad tööd kooskõlastame eelnevalt tööde alale jäävate maade omanikega.

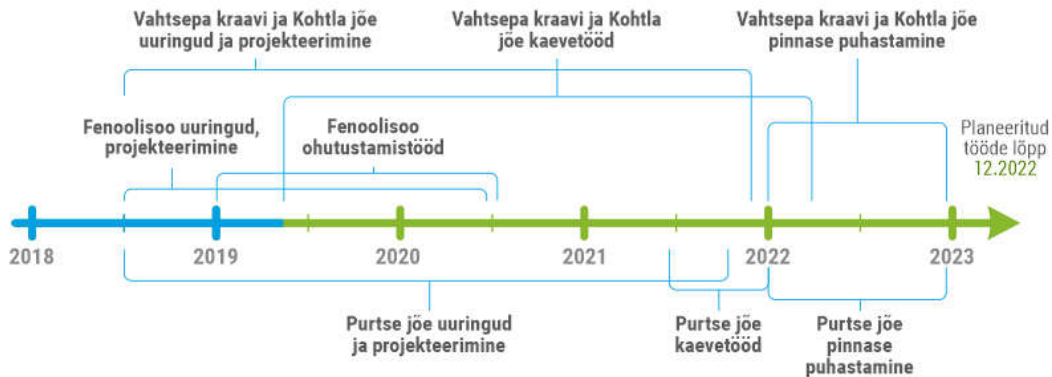
Projekti ajakava

Purtse jõe valgala jääkreostuse puhastamise projekt on jaotatud **kolme** peamisesse **etappi**:

1. fenoolisoo ohutustamistööd,
2. Vahtsepa kraavi ja Kohtla jõe puhastustööd,
3. Purtsse jõe puhastustööd.

Tööd on plaanis valmis saada 2022. aasta lõpuks.

Purtse jõe valgala korrastamise ajatelg

Küsimused ja vastused

Kas Puritse jõest saab taaskord lõhejõgi?

Keskkonnaministeerium pingutab väga, et Puritse jõest saaks taaskord lõhejõgi. Lõhejõe taastamise oluline eeldus on Puritse jõe puhastamine jääkreostusest ja kalade läbipääsu tagamine senistest rändetõketest. Lõhejõe taastumisele aitavad kaasa jõeliste elupaikade taastamistööd, sealhulgas kude- ja varjealade loomine, kalade taasasustamine ning mitmete teiste LIFE CleanEST IP projektis kavandatud tegevuste elluviimine. Jõe ökosüsteemide taastumist seiratakse detailselt kogu 10-aastase projekti vältel.

Kas projekti töödega ollakse graafikus?

Purtse jõe puhastustöödega ollakse plaanitud ajagraafikus. Kuigi ilmastikutingimused võivad erinevate etappide tähtaegu mõjutada, ei mõjutanud tänavune külm talv tööde teostamist.

Kas tööde käigus on olnud üllatusi, mis on mõjutanud projekti teostamist?

Kuigi tegemist on väga erakordse projektiga, mille sarnast pole varem Eestis tehtud, on seni kulgenud kõik plaanipäraselt ja üllatusi ei ole ette tulnud.

Jagame jooksvalt detailsemat infot projektiga seotud kinnistute omanikega - kõik tehtavad tööd kooskõlastatakse eelnevalt tööde alale jäävate maade omanikega. Samuti olete oodatud esitama projektiga seotud küsimusi ja ettepanekuid aadressil raimo.jaaksoo@envir.ee või telefonil +372 626 0744 (Raimo Jaaksoo, Keskkonnaministeeriumi projektijuht).

Tutvuge ka projekti kodulehega [SIIN!](#)

Faktid jääkreostuse puhastamise projekti kohta

Purtse jõgi, Kohtla jõgi ja fenoolisoo

Kokku puhastame 13 km Purkse ja Kohtla jõge ning ohutustame 14 ha suuruse fenoolisoo ala.

- Kohtla jõest **eemaldame 77 000 m³** reostunud pinnast ja setteid
  - Purkse jõest **eemaldame 9700 m³** reostunud pinnast ja setteid
  - Jõgedest väljakaevatud pinnase puhastame **termilise töötlemise** teel
  - Kohtla jõe rajatame **3,4 km** ulatuses **uue jõesängi**
  - Projekti rahastavad **21 miljoni euroga** Euroopa Liidu ühtekuuluvusfond, KIK-i keskkonnaprogramm ja Eesti riik.
-

LIFE programmist investeringud Ida- ja Lääne-Virumaale

Lisaks Purtse jõe puhastamisele tehakse Ida- ja Lääne-Virumaal oluliseid keskkonnainvesteeringuid. Näiteks rahastab Euroopa Komisjoni LIFE programm veevaldkonna integreeritud projekti LIFE IP CleanEST, mis käivitus aasta algul ja kestab 10 aastat. Projekti LIFE IP CleanEST juhtivpartner on Keskkonnaministeerium ja kokku osaleb projektis 24 partnerit.

Projekti eesmärk on rakendada veemajanduskava meetmekavas Viru alamvesikonnale kavandatud meetmed, sealhulgas puhastatakse Erra jõgi jääkreostusest Uhaku karstiaala piirkonnas, parandatakse kalade rändetingimusi, taastatakse jõelisi elupaiku ning tehakse mitmeid põhjavee-kaitselisi tegevusi.